

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 3To/59/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5413010239
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 05. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Juraj Krupa
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5413010239.1

Uznesenie

Senát Krajského súdu v Žiline, zložený z predsedu senátu Juraja Krupu a sudcov JUDr. Vladimíra Sučika a JUDr. Milana Repáňa, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 28.5.2014 v Žiline, o sťažnosti okresného prokurátora proti uzneseniu Okresného súdu Dolný Kubín, č.k. 2T/40/2013-123 zo dňa 2.4.2014

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sťažnosť okresného prokurátora sa **z a m i e t a .**

odôvodnenie:

Citovaným uznesením Okresný súd Dolný Kubín podľa § 241 ods. 1 písm. f) Tr. por. odmietol obžalobu okresného prokurátora v Dolnom Kubíne, sp.zn. Pv 430/13 zo dňa 23.12.2013 a vec obvineného T. I., nar. XX.XX.XXXX, stíhaného pre trestný čin (prečin) zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, 3 písm. b) Tr. zák., vrátil prokurátorovi.

Podstatou tohto rozhodnutia súdu prvého stupňa je zistenie, že vo veci sa konalo proti ušlému, no podmienky tohto konania neboli splnené.

V zákonnej lehote podal proti tomuto uzneseniu prokurátor sťažnosť. Namietal v nej dôvody vrátenia veci, lebo je presvedčený, že prípravné konanie prebehlo korektne. Podľa prokurátora obvinený „musí mať nejaký zdroj príjmu, z ktorého si hradí vlastné výdavky, preto je zrejmé, že sa vyživovacej povinnosti úmyselne vyhýba pobytom na neznámom mieste“. Navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť.

Na takomto základe v súlade s ustanovením § 192 ods. 1 Tr. por. pri rozhodovaní o sťažnosti preskúmal nadriadený orgán správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia. Zistil tak, že sťažnosť nie je dôvodná.

* * *

Podľa § 241 ods. 1 písm. f) Tr. por. obžalobu podanú na súde pre prečin a zločin s hornou hranicou trestnej sadzby neprevyšujúcou osem rokov preskúma samosudca a podľa jej obsahu a obsahu spisu obžalobu odmietne a vráti vec prokurátorovi, ak zistí závažné procesné chyby, najmä porušenie práva na obhajobu. Zjavne teda môže ísť aj o iné závažné procesné chyby, porušenie práva na obhajobu, uvedené ako príklad, vyjadruje očakávanú závažnosť pochybení.

Vo veci obvineného T. I. po vznesení obvinenia dňa 27.5.2007 bolo trestné stíhanie dňa 17.7.2007 prerušené pre neprítomnosť obvineného. Dňa 2.5.2008 vyšetrovateľ rozhodol o pokračovaní v trestnom stíhaní a požiadal o vydanie príkazu na zatknutie. Keď tento návrh nebol akceptovaný, stíhanie bolo 1.7.2008 opäť prerušené. Od 22.9.2008 sa v stíhaní pokračovalo a okresný súd vydal príkaz na zatknutie obvineného. Od 21.11.2008 do 22.8.2013 bolo trestné stíhanie opäť prerušené.

Podľa výpovede S. I. zo dňa 26.9.2013 mal T. I. asi v roku 2002 odísť s partiou baníkov z Havířova v ČR do Španielska, no kým ostatní sa neskôr vrátili, on zostal v Španielsku.

Vyšetrovateľ následne s odôvodnením, že sú splnené podmienky na konanie podľa § 358 a nasl. Tr. por., požiadal súd o ustanovenie obhajcu. Dňa 27.9.2013 súd požiadavke vyhovel a obvinenému obhajcu ustanovil.

* * *

V ustanoveniach VII. hlavy, piateho oddielu Trestného poriadku o konaní proti ušlému je upravený postup, ktorý možno aplikovať v prípade obvineného, ktorého osobnú účasť pri úkonoch trestného konania nemožno zabezpečiť zákonnými prostriedkami (predvolanie, predvedenie, zatknutie a pod.), pretože obvinený sa trestnému konaniu vyhýba pobytom v cudzine, alebo tým, že sa skrýva. Takýto obvinený sa nazýva „ušlý“.

Vzhľadom na charakter konania proti ušlému, ktorým sa neumožňuje obvinenému realizovať právo na obhajobu osobne a bezprostredne, takéto konanie možno vykonať až po vyčerpaní všetkých dostupných možností a zákonných nástrojov smerujúcich k zabezpečeniu prítomnosti obvineného.

Zásadne možno vysloviť, že na začatie konania proti ušlému nestačí iba konštatovanie orgánu činného v trestnom konaní, že obvinený sa nezdržiava v mieste svojho bydliska a nie je známe, kde sa zdržiava. Nestačí, že napríklad nepreberá predvolania či rozhodnutia orgánov činných v trestnom konaní. Z týchto dôvodov orgán činný v trestnom konaní musí vykonať aj ďalšie úkony a opatrenia zamerané na zistenie, na akom mieste sa obvinený zdržiava a prečo sa v mieste bydliska nenachádza. Ani snaha „vybaviť vec“ nemôže odôvodniť uskutočnenie konania proti ušlému bez splnenia týchto povinností.

Podmienkou na konanie proti ušlému je preukázanie úmyslu obvineného vyhýbať sa trestnému konaniu pobytom v cudzine alebo tým, že sa skrýva na území Slovenskej republiky, v úmysle zabrániť prerokovaniu veci. V tomto smere bolo vykonaných viacero neúspešných úkonov. Ak sa však T. I. skutočne zdržiava v cudzine, ako to naznačuje svedkyňa I., potom úkony vyšetrovateľa, keď nevyužil zákonné možnosti na zistenie jeho pobytu, ani nemohli byť úspešné. Konanie proti ušlému preto nebolo dôvodné.

K tomuto zásadnému pochybeniu pristúpilo i ďalšie spočívajúce v tom, že orgán činný v trestnom konaní o takomto konaní vôbec nerozhodol. Mal pritom postupovať, s odvolaním sa na § 330 Tr. por., podľa § 162 ods. 2 Tr. por., podľa ktorého orgány činné v trestnom konaní rozhodujú, ak zákon neustanovuje niečo iné alebo ak rozhodnutie nemá technicko-organizačnú alebo operatívnu povahu, uznesením. (...)

Za takýto okolností možno celkom jednoznačne vo veci hovoriť o porušení práva na obhajobu. Zásada práva na obhajobu vyjadrená v ustanovení § 2 ods. 9 Tr. por. je pritom zásadou ústavnou (čl. 50 ods. 3 Ústavy SR), ako aj zásadou Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (čl. 6 ods. 3 písm. b/, c/) a vzťahuje sa na celé trestné konanie. Jej zabezpečenie je povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní, ako aj súdu. Jednotlivé ustanovenia Trestného poriadku túto zásadu rozvíjajú.

Vo veci teda v prvom rade neboli splnené podmienky konania proti ušlému. Navyše treba pripomenúť, že samotné zistenie, že si obvinený neplní svoju zákonnú povinnosť vyživovať iného, automaticky neznamená, že sa dopúšťa trestného činu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 Tr. zák. Pre vyslovenie záveru, že obvinený naplnil znaky skutkovej podstaty tohto trestného činu, musí byť subjektívna stránka ako obligatórna zložka skutkovej podstaty trestného činu preukázaná. Pri skúmaní zavinenia páchatel'a trestného činu podľa § 207 Tr. zák. je potrebné vychádzať z jeho sociálnej, majetkovej a finančnej situácie, pričom treba náležite zistiť i dôvody, ktoré sa o túto jeho situáciu pričínili. Nepreukázanie subjektívnej stránky skutkovej podstaty tohto trestného činu už v prípravnom konaní, osobitne v prípade neprítomného obvineného, možno podľa presvedčenia krajského súdu považovať za závažnú procesnú chybu porovnateľnú s porušením práva na obhajobu.

Argumentácia prokurátora („musí mať nejaký zdroj príjmu, z ktorého si hradí vlastné výdavky, preto je zrejme, že sa vyživovacej povinnosti úmyselne vyhýba“) je neakceptovateľná. Zavinenie je vnútorný,

psychický vzťah páchatela k podstatným zložkám trestného činu. Vzťahuje sa teda aj na priebeh činu, ktorý sa prejavil v realite a ktorý zodpovedá znakom skutkovej podstaty trestného činu (s výnimkou znakov subjektívnej stránky, lebo zavinenie sa samo na seba vzťahovať nemôže). Záver o zavinení páchatela musí byť vždy preukázaný výsledkami dokazovania a musí z nich logicky vyplynúť. Ide síce o právny záver o subjektívnych znakoch trestného činu, ale vždy sa musí zakladať na skutkových zisteniach, vyplývajúcich z vykonaného dokazovania.

Na základe takéhoto rozboru veci a právnej úvahy je krajský súd presvedčený, že sťažnosť prokurátora nie je dôvodná, preto ju podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. ako nedôvodnú zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.